
[Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych - nowości]

Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny nr 14, 455-456

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Archiwum Państwowe w Koszalinie. Informator o zasobie archiwalnym, oprac. W. Chlistowski, Warszawa 2005, ss. 296, ilustr., ISBN 83-89115-67-0, ISBN 978-83-89115-67-6

Informator przedstawia zasób AP w Koszalinie i jego charakterystykę. Zasób archiwum usystematyzowano w 12 rozdziałach, które podzielono na podrozdziały tematyczne lub części chronologiczne, omawiające akta sprzed 1945 r. oraz po 1945 r. W publikacji prezentowane są akta administracji ogólnej i samorządowej, administracji specjalnej, instytucji wymiaru sprawiedliwości, administracji gospodarczej, organizacji, przedsiębiorstw i zakładów z tego terenu, banków, instytucji ubezpieczeniowych i kredytowych, spółdzielczości, stowarzyszeń społecznych, służby zdrowia, związków zawodowych, partii politycznych, akta wyznaniowe, metrykalne i akta stanu cywilnego oraz instytucji kulturalnych, oświatowych i naukowych, ponadto informacje dotyczące zbiorów, kolekcji i spuścizn przechowywanych w Archiwum. Książka została wyposażona w indeks geograficzny oraz streszczenia w jęz. angielskim i niemieckim.

Archiwum Państwowe w Lesznie. Informator o zasobie archiwalnym, oprac. B. Ratajewska, M. Kapała, Warszawa 2005, ss. 382, ilustr., ISBN 83-89115-50-6

W *Informatorze* przedstawiono zasób archiwum oraz charakterystykę jego zawartości. Zasób usystematyzowano w 14 rozdziałach, które zostały podzielone na podrozdziały tematyczne lub na części chronologiczne omawiające „akta” sprzed 1945 r. oraz po 1945 r. W *Informatorze* zostały opisane, takie zespoły jak: akta administracji państwowej i samorządowej, instytucji ochrony sprawiedliwości, instytucji wyznaniowych, akta urzędów stanu cywilnego, instytucji gospodarczych, finansowych, spółdzielczych, stowarzyszeń i związków zawodowych, partii politycznych, instytucji kultury, nauki i oświaty, instytucji ochrony zdrowia, zbiory. Rozbudowane opisy zawartości zespołów niosą dużą wartość informacyjną dla użytkowników publikacji.

Dni życia, dni śmierci. Ludność żydowska w Radomiu w latach 1918–1950, S. Piątkowski, Warszawa 2005, ss. 310, ISBN 83-89115-31-X

Praca doktorska opracowana na podstawie kwerendy źródłowej przeprowadzonej w krajowych archiwach centralnych i regionalnych. Podejmuje temat dziejów żydowskiej społeczności w Radomiu. Autor przedstawia losy Żydów radomskich w Polsce odrodzonej, w okresie Holocaustu i w latach powojennych.

Kartografia miast Mazowsza i ziemi dobrzyńskiej do końca XIX wieku, A. Bartoszewicz, H. Bartoszewicz, Warszawa – Pułtusk 2006, ss. 276, ISBN 83-89709-66-X, ISBN 83-89115-56-5

Przedmiotem pracy są mapy i plany miast Mazowsza i ziemi dobrzyńskiej do końca XIX w. z pominięciem kartografiki Warszawy. W książce zaprezentowano mapy wieloskalowe 49 ośrodków miejskich, które odgrywały w końcu XIX w. ważną rolę w życiu gospodarczym, politycznym, społecznym i prawnym tego terenu. Autorzy opisali dzieje tych miast i losy zbiorów kartograficznych dotyczących takich miejscowości, jak m.in. Grójec, Płock, Piaseczno czy Skierniewice. Dołączyli też ilustracje map i planów z opisami katalogowymi, bibliografię oraz indeks autorów map i wykaz skrótów.

Katalog małopolskich ksiąg sądowych wiejskich z XV-XVIII w., oprac. T. Wiślicz, Warszawa 2007, ss.132, ISBN 978-83-89115-71-3

Przedrozbiorowe wiejskie księgi sądowe stanowią jedno z nielicznych źródeł pisanych, rejestrujących życie wsi polskiej. Zakładane pod wpływem praktyki miejskiej już od XV wieku są dokumentami, które można częściowo uznać za wytwór działalności intelektualnej chłopów, jako że spośród nich formowano ławę sądową i wybierano urzędników wiejskich. Zachowało się ich do naszych czasów mało, a większość pochodzi z Małopolski i obejmuje teren przedrozbiorowych województw: krakowskiego, sandomierskiego, lubelskiego, ziemię przemyską i sanocką oraz ziemię chełmską. Publikacja jest katalogiem ksiąg sądowych wiejskich obecnie dostępnych, ale również zawiera katalog ksiąg zaginionych i niezlokalizowanych, czyli tych, które zaginęły w ostatnich 100-120 latach, lub zaraz po II wojnie światowej, a o których były różne wzmianki w opracowaniach naukowych i spisanych archiwaliach.

Służby wywiadowczo-informacyjne Austro-Węgier wobec radykalnego ruchu niepodległościowego w Królestwie Polskim 1914–1918, J. Gaul, Warszawa 2006, ss. 534, ISBN 83-89115-55-7, ISBN 978-83-89115-55-3

Autor przedstawia relacje pomiędzy służbami wywiadowczo-informacyjnymi Austro-Węgier a polskim ruchem niepodległościowym w czasie I wojny światowej. Śmiało i kompetentnie wkracza za kulisy zarówno wielkiej, jak i lokalnej polityki, dotykając problemów związanych z kształtowaniem się ówczesnej polityki monarchii habsburskiej w sprawie polskiej. Rekonstruuje, na podstawie źródeł uzyskanych z rozległej kwerendy w archiwach polskich i zagranicznych, chronologiczny przebieg wydarzeń mających wpływ na kształt sprawy polskiej w czasie I wojny światowej. Omawia postępowanie wywiadu Austro-Węgier wobec lewicy niepodległościowej od wybuchu wojny do ustanowienia administracji okupacyjnej (sierpień 1914–sierpień 1915), okres do wydania aktu 5 listopada 1916 r. do dymisji Tymczasowej Rady Stanu (sierpień 1917 r.) kończąc na upadku monarchii habsburskiej. Monografia wypełnia istotną lukę w dotychczasowych badaniach sprawy polskiej w czasie I wojny światowej.

Zasady postępowania z materiałami archiwalnymi. Ochrona zasobu archiwalnego, oprac. M. Borowski, A. Czajka, A. Michaś, Warszawa 2006, ss.116, aneks ss.40, ISBN 83-89115-52-2

Podręcznik opracowany na podstawie materiałów międzynarodowych instytucji, takich jak m. in. IFLA (Międzynarodowa Federacja Bibliotek i Stowarzyszeń Bibliotekarskich) zajmujących się tematem ochrony i profilaktyki przechowywania materiałów historycznych ma za zadanie przybliżyć instytucjom polskim gromadzącym zbiory archiwalne problemy związane z odpowiednią profilaktyką zabezpieczania zasobu oraz konserwacją zbiorów. W książce zostały omówione różne sposoby pozwalające przedłużyć życie dokumentów wytworzonych tradycyjnie z papieru, ze skóry, pergaminu i tych najbardziej nowoczesnych. Do książki dołączony jest aneks składający się z luźnych kart zawierających opis przygotowań na wypadek katastrofy.